

School der Poëzie
Postbus 11755
1001 GT AMSTERDAM

Ref.: 1652/SB

Purmerend, 29 maart 2024

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 (bladzijde 9 tot en met 16 van het jaarverslag) van School der Poëzie te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Nederlands Recht;

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2023 met een balanstotaal van € 448.544;
- 2 de exploitatierekening over 2023 met een resultaat van € 30.101; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van School der Poëzie zoals vereist in de, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichhoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Nederlands Recht. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichhoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Purmerend, 29 maart 2024

Hilgers Accountants B.V.

S. de Boer RA

JAARVERSLAG

2023

Inhoud

Van het bestuur | 3

Financiën 2023 | 9

Balans | 9

Exploitatierekening | 11

Resultaatbestemming en reserves | 13

Projectenoverzicht | 15

Financiën algemeen | 16

Prestaties | 17

Activiteiten 2023 | 20

PoëzieRevues en podiumprogramma's | 19

Lessen & projecten op maat & nieuwe werkvormen | 21

Poëziepraat 2023 | 23

PoëzieDebat en Essay | 24

Doorstroom, talentontwikkeling en community | 26

Amsterdamse Poëzieprijs voor jongeren | 28

Organisatie | 31

Bijlage 1 Prestatieformat Letterenfonds | 32

Bijlage 2 Prestatieformat Amsterdams Fonds voor de Kunst | 33

Bijlage 3 Chronologisch overzicht presentaties en vervingende activiteiten | 35

Bijlage 4 Chronologisch overzicht lessen en deelnemers | 36

Stichting School der Poëzie

Vestigingsadres: Prinsengracht 239M, 1015 DT Amsterdam

Postadres: Postbus 11755, 1001 GT Amsterdam

De stichting is aangemerkt als ANBI

RSIN 8075.59.143

Bestuursverslag 2023

Hierbij bieden we u het jaarverslag 2023 van School der Poëzie (SdP) aan. In dit eerste onderdeel daarvan, het bestuursverslag, vatten we de belangrijkste veranderingen en resultaten van het jaar samen.

De afgelopen drie jaar waren deels bepaald door effecten van de corona-pandemie. In 2023 konden we voor een groot deel onze werkzaamheden richting "normaal" oppakken – de naweeën van corona en nieuwe mondiale ontwikkelingen zijn echter dagelijks merkbaar in ons werk.

Bestuur en directie

Het bestuur in 2023 bestaat uit Carmen Best, Herma Hofmeijer, Myrle Tjoeng, Michael Defuster, Ramsey Nasr, Ben Hurkmans en Rita Hendriks.

In voorjaar '23 is het jaarverslag 2022 aan de orde geweest en zijn de eerste ideeën voor langere termijn geformuleerd. In september is in breed verband een vooruitblik op het komende kunstenplan besproken. In november is het jaarplan 2024 besproken, in december de outline voor het nieuwe kunstenplan en daarbij een nieuwe beschrijving en indeling van verschillende functies bij School der Poëzie.

Met het oog op een nieuw kunstenplan en de onzekerheid die daarmee samenhangt is het huidige bestuur van zins de individuele zittingstermijnen iets te verlengen en daarna binnen een termijn van twee jaar dakpansgewijs af te bouwen. Ook de zal die periode gebruikt worden om een omzetting naar Raad van toezicht in te zetten en de nieuwe functies te implementeren.

De directie, bestaande uit Sarien Zijlstra en Ilonka Verdurmen, bepaalt de grote lijnen van het beleid en legt deze voor aan het bestuur voor reflectie en advies. Het team bestaat uit een 40-tal medewerkers die ieder ofwel als zzp-er ofwel via contracten voor (on)bepaalde tijd aan SdP zijn verbonden. Het bestuur is onbezoldigd.

Codes

De fair-practice richtlijnen worden in de te betalen honoraria sinds jaar en dag in praktijk gebracht. De principes van zowel de code Cultural Governance en de code Diversiteit en Inclusie worden actief nageleefd, zowel binnen het bestuur als op de werkvloer, gebaseerd op intervisie met collega's en bij navraag bij onze medewerkers. In het kader van het nieuwe kunstenplan en goed HR-beleid zijn in het najaar alle functies geanalyseerd en met het nieuwe functieboek voor Letterenorganisaties zijn nieuwe functieprofielen vastgesteld. In principe zal de nieuwe indeling van 1 januari 2025 stand beleid worden. In de Fair Practice Code zit inherent ook de code Diversiteit en Inclusie gevat, bij de plannen voor 2021-2024 hadden we op dat terrein het voornemen uitgesproken tot continuïteit van onze corebusiness rond publiek, partners, personeel en programma omdat daarin vervat is dat inclusie wordt nagestreefd en merendeels bereikt – met betrekking tot ons docentenbestand blijft het echter moeilijk het nagestreefde doel te verwezenlijken, niet alleen worden we gehinderd door personeelstekort i.h.b. in het onderwijs – ook het onregelmatig werk maakt het voor jonge aanwas lastig om als zzp-er in dit werkveld aan de slag te gaan. Ook heeft School der Poëzie oog voor duurzaamheid en het effect van haar activiteiten op het milieu: er wordt waar mogelijk gereisd per o.v. , op het gebied van materiaalgebruik wordt scherper toegezien op onnodig gebruik

Bevindingen

2023 is van start gegaan met een volle agenda – bijna als voor corona. Toch zijn er zaken veranderd – scholen hebben kleinere klassen, de sociale veiligheid in klassen lijkt (nog steeds) kleiner en het lerarentekort loopt steeds verder op wat mede het effect heeft dat afspraken voor lessen op scholen steeds lastiger te maken zijn, er zijn vanuit de scholen steeds wijzigingen of uitval op het laatste moment. Ook vraagt het lerarentekort meer inzet van de mensen van School der Poëzie. Maar tussen al deze zaken door blijven er juweeltjes ontstaan, worden kinderen en jongeren wild enthousiast van lezen en schrijven, ontdekken ze nieuwe woorden en voelen zich én worden ze gezien met het gedicht dat ze lezen of schrijven of presenteren.

Lessen en workshops

Er zijn in 2023 weer veel lessen gegeven in alle uithoeken van Nederland en ook zijn er uitstapjes gemaakt naar Vlaanderen en Duitsland en Italië. Zichtbaar wordt steeds wat een docent van School der Poëzie kan bereiken met kinderen en jongeren. In het voorjaar in Barendrecht, Amstelveen en Bolsward met lessen vanuit een thema – door het jaar heen in de vele lessen waarvan de geschreven gedichten een prachtige plek krijgen in de PoëzieRevue of bij een andersoortige presentatie (posters, beweging, boekjes, filmpjes o.i.d.) Twee projecten sprongen eruit: de Imc zomerschool met lessen in een tiental plaatsen in heel Nederland – vaak aan kinderen en jongeren die de Nederlandse taal net beginnen te leren. En ook Boekvrienden: hogere jaargangen vmbo leerlingen "leren" voorlezen aan kleuters, is in een fris en nieuw jasje gestoken. Poëzie in bedrijf – vmboleerlingen bezoeken een bedrijf en schrijven een gedicht over hun indruk van het bezoek, kan rekenen op boeiende dagen met veel nieuwe indrukken.

PoëzieRevues en podiumpresentaties

De les, het lezen en schrijven en overdenken is altijd het startpunt – het zichtbaar en voelbaar maken is altijd de tweede fase en het is die fase die de impact zo groot maakt dat jaren later – als de jongeren volwassen zijn geworden – dit nog voelbaar is bij hernieuwde ontmoeting met de nu-volwassen jongeren. Zeker in Amsterdam is School der Poëzie/de PoëzieRevue een begrip en regelmatig krijgen reacties in de vorm van: "já dát, daar heb ik ook aan meegedaan! Dat was cool!" De vraag naar PoëzieRevues en/of een presentatie blijft structureel groot – de kosten van de Revues staan echter in geen verhouding met wat de school ervoor kan betalen. De impact is echter zo dat we ervoor kiezen om binnen de beschikbare budget zoveel mogelijk Revue-trajecten uit te voeren – voor sommigen is een bezoek aan een theater en optreden voor schoolgenoten een enorme stap, maar als die wordt gemaakt, zijn de effecten en trots altijd goed merkbaar.

Spoken word Revue

In 2023 bereikten ons diverse verzoeken om juist voor de hogere schooljaren projecten te ontwikkelen. Eén van deze initiatieven leidde tot een "nieuwe" Revue – de Spoken Word Revue. Met als mc Elten Kiene is een line-up samengesteld van spoken-word artiesten en muzikanten die talige nummers maken. Met o.m. rapper Roger Buyme, dichter Gershwin Bonevacia en spoken word artiest Mahat Arab, nummers van Cassandra Onck en Cheyenne Toney en Guilliano Herdigein vond op een maandagmorgen een prachtige show plaats in Haarlem, waarvan de artiesten zelf zeiden dat dit niet had misstaan op een festival. Een goed concept dat we de komende jaren zullen voortzetten.

PoëzieDebat en Essay

De lessen voor dit project zijn gericht op verbreding en verdieping van poëzie, er wordt uitgebreid ingegaan op vele vormen van poëzie en vanuit de opgedane kennis wordt een persoonlijk getint essay geschreven. Naast het essay zijn er vurige debatten over poëzie en de rol van poëzie op verschillende

vlakken. Centraal hierbij is de uitwisseling tussen scholen in Nederland en Vlaanderen via verschillende voorrondes in het land en een finale in Antwerpen. In 2023 kon PoëzieDebat en Essay weer in volle glorie worden uitgevoerd met – verbazingwekkend – dit jaar een Nederlandse essay-winnares van het Hervormd Lyceum West in Amsterdam.

Amsterdamse Poëzieprijs voor jongeren

Eind 2022 kwam een docent van het Fons Vitae Lyceum naar School der Poëzie met het verzoek een poëzieproject te ontwikkelen voor de hogere klassen van het v.o. in Amsterdam – met daarbij het uitdrukkelijk verzoek om zoveel mogelijk scholen in Amsterdam te betrekken. De basis op de scholen bestaat uit twee lesuren poëzie voor derde klassen en hoger. Iedere jongere schrijft een gedicht en de klas besluit welk gedicht wordt ingestuurd voor de wedstrijd. Bij deze eerste -pilot- editie deden 50 klassen van 8 scholen uit alle stadsdelen van Amsterdam mee. Uit de 50 ingezonden gedichten maakten verschillende Amsterdamse kunstenaars en artiesten een keuze en koppelden hun discipline aan het gedicht en maakten een persoonlijke vertaling. Een vakkundige jury met o.m. Aleid Truyens, Babs Gons en Gerswin Bonevacía kozen uit de 50 geanonimiseerde gedichten drie winnaars. In juni kwamen de 50 schrijvers met vrienden en docenten naar de OBA voor een presentatie van de gedichten onder de bezielende leiding van Edson da Graça. In reactie op deze geslaagde pilot zijn de voorbereidingen voor de tweede editie van deze nieuwe Amsterdamse prijs begonnen in het najaar van 2023 en hebben zich zonder verder noemenswaardige promotie al ruim 70 klassen van 13 vo-scholen aangemeld.

PoëziePraat

De indringende korte films van Poëziepraat – gemaakt in de corona-jaren – hadden in 2023 geen verder gevolg in de vorm van nieuwe films van jongeren die praten over het gedicht dat ze hebben geschreven – de bestaande films echter des te meer. In oktober is de film "Niks" vertoond op het Poëziefilmfestival in Berlijn en in november op het landelijk Poëziefilmfestival in Zutphen. Tevens zijn de films vertoond op een congres over cultuureducatie in Trento Italië. De film "Niks" met het gedicht van Hamza over vraag "wat als er niks is" is gekozen bij de competitie van beste jeugd-poëziefilm op het internationale festival Zebra in Berlijn. Een grote eer! Ook zullen in 2024 de filmpjes worden uitgezonden via NPOstart/2. Eind 2023 is een start gemaakt met onderzoek voor een tweetal nieuwe filmpjes in 2024.

Poëzie Docenten training

De zoektocht naar goede docenten gaat altijd door en omdat er bij de "vaste" docenten van School der Poëzie veel kennis zit over lesgeven in/op po, vmbo en vo, is het zinvol om die kennis te delen met docenten die al lesgeven en/of dat willen doen. Dat resulteerde in drie online cursussen van elke 2 uur verdeeld over lesgeven in het po, vmbo en vo. De vierde bijeenkomst was live in Amsterdam in de studio van School der Poëzie. De cursus was in zeer korte tijd volgetekend – er is vraag naar onze kennis en die delen we graag en zullen dat vaker doen. Een aantal van de deelnemers is nu betrokken bij onze activiteiten.

Community en talentontwikkeling

Uit alle projecten en activiteiten van SdP komen altijd jongeren naar voren die "verder" willen met het schrijven van poëzie. We koppelen deze individuele vraag aan een dichter uit ons netwerk en maken één op één sessies mogelijk. In 2023 liepen nog vijf van deze trajecten waarvan er inmiddels drie zijn afgerond. Daarnaast nodigen wij dit – jaarlijkse groeiende – bestand een aantal keren per jaar uit voor een gezamenlijke bijeenkomst rond een bepaalde dichter of stroming. In 2023 was dat bijeenkomst met de internationale schrijvers van het festival Read My World.

Cultuurcoach

Onze docent Eva Vleeskruyer heeft vanaf 2021 een mooie rol vervuld als cultuurcoach op de Driespong in Amsterdam Osdorp – een school voor bijzondere kinderen. Eva begon bij de kleuters en is meegegroeid met de groep en heeft daarna met een nieuwe groep kleuters erbij gecoacht. Iedere week vaste uren hebben het cultuurbewustzijn van de kinderen sterk ontwikkeld en hun taalschat aanzienlijk verrijkt. In de zomer van 2023 is het traject afgesloten – het werk dat Eva heeft gedaan is samengebracht in een korte bundel met impressies en lesopdrachten "Speeltaal". Eva heeft de rol van cultuurcoach op fantastische wijze ingevuld en is hiermee een voorbeeld voor hoe deze opzet zou kunnen werken.

Internationaal

Jaarlijks werkt School der Poëzie altijd een aantal keren in Vlaanderen – de scholen daar zien onze inhoudelijk sterke lessen over poëzie als waardevolle aanvulling op hun curriculum, dit jaar kwamen daar extra lessen bij over spoken word en het lezen en schrijven van een manuscript. Dat ook dit jaar School der Poëzie zich kon presenteren in Trento, Italië en Berlijn, Duitsland doet de hoop herleven dat we weer een samenwerking kunnen opzetten met buitenlandse partners, zoals we – voor corona – regelmatig konden doen.

Prestaties

De activiteiten van SdP zijn te karakteriseren als poëzie-educatie in de breedste zin des woords: activiteiten met thema's, openbare activiteiten, uitsluitend lessen, ontwikkeling van lesmateriaal en voor een publiek van jongeren, kinderen en incidenteel volwassenen. In 2023 blijven de cijfers van de bezoeken aan de podiumpresentaties iets onder de geraamde cijfers van pré-corona, ongeveer een kleine 10% - het totaal aan lessen is helemaal op het pré-corona niveau. De ook in 2022 geconstateerde trend van kleinere klassen in de randstad (ihb Amsterdam) zet zich door, daarnaast vertaalt de inflatie zich in hogere kosten.

SdP heeft in 2023 een bereik van 46 openbare activiteiten met ruim 7400 bezoekers, en poëzielessen aan ruim 10.000 personen met ruim 1500 lesuren. Naast de concrete activiteiten zijn er duizenden online bezoeken geweest aan de films van Poëziepraat en vertoningen op andere podia.

Het bestuur constateert dat dit totaal van prestaties laat zien dat SdP de doelstellingen van het nieuwe kunstenplan 2021-2024 in 2023 merendeels heeft kunnen realiseren. Binnen de beperkingen die er zijn, bereikt SdP echter het maximale. De prestatieoverzichten zoals gevraagd door respectievelijk het Letterenfonds en het AFK zijn als bijlage separaat opgenomen.

Financiële stand van zaken

Verheugend acht het bestuur dat in 2023 er weer op volle kracht gewerkt heeft kunnen worden: er zijn veel PoëzieRevues, lessen, bijzondere projecten uitgevoerd en ook 2024 kent een volle agenda.

Het balanstotaal en in het bijzonder de liquiditeitspositie van SdP is ultimo 2023 goed. De solvabiliteit is 212% en het bestuur verwacht op grond van dit cijfer in 2024 ruimschoots aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De mate van liquiditeit ultimo 2023 hangt ook samen met een hoeveelheid vooruit ontvangen bedragen: van het Letterenfonds de eerste tranche van 2024 en vooruitbetaalde bedragen van klanten.

De eigen inkomsten (inkomsten uit activiteiten en van private fondsen) liggen in 2023 op 25% - dat is een mooi resultaat, zorgelijk is echter dat voor 2024 nog weinig zicht is op additionele inkomsten van

private fondsen – na corona lijkt bij verschillende fondsen het beleid een andere richting op te gaan, in het bijzonder geldt dat voor het VSBfonds, waarvan we sinds 1997 (!) jaarlijks bijdragen ontvingen.

Het brutoresultaat is -€ 52.422,- . Via bijzondere baten en lasten komt die op een nettoresultaat van -€ 30.101,- Dit resultaat wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve AFK/LF.

Het stemt het bestuur tevreden dat ondanks alle wijzigingen in activiteiten de directie in staat is geweest de financiële positie goed te borgen en dat SdP in 2024 voldoende middelen ter beschikking heeft om alle activiteiten uit te voeren.

Continuïteit

Eind 2024 zit School der Poëzie op het oog er warmpjes bij: flinke reserves, redelijke eigen inkomsten in 2023 en een volle planning voor het volgende jaar. Echter is er geen zicht op aanvullende private fondsen waardoor de verwachting dat het merendeel van de reserves de komende jaren ingezet zullen worden. Daarbij moet alles op alles worden gezet om vanaf 2025 weer voldoende additionele financiering te vinden. Dit, gecombineerd met een alsmaar oplopende inflatie maakt de financiële toekomst op lange termijn enigszins onzeker.

Vooruitblik

Het jaar 2024 zal, in de ogen van het bestuur, een jaar van aanpakken worden: veel activiteiten, veel veranderingen moeten het hoofd worden geboden, de energie is er, de vraag naar activiteiten is er ook. De activiteiten van School der Poëzie vormen een waardevolle, niet te veronachtzamen bijdrage aan de letterendiscipline en in het bijzonder aan de poëzie, aan het cultuurbewustzijn van kinderen, jongeren en incidenteel volwassenen. De organisatie is effectief, slagvaardig en flexibel. Zij weet met een relatief kleinschalige opzet een breed publiek te bereiken en ook de nodige media-aandacht te genereren. De combinatie van kwaliteit en laagdrempeligheid staat niet alleen borg voor een adequate kennismaking met de discipline poëzie, maar ook voor de doorgifte van waardevol erfgoed op de lange termijn.

Het fijnmazige netwerk van individuele contacten, scholen en instellingen maken SdP een graag geziene partner op het gebied van literatuur, cultuureducatie, talentontwikkeling en wereldklasse.

Naar de opvatting van het bestuur voldoet School der Poëzie aan belangrijke voorwaarden om ook in de toekomst een centrale rol te spelen: de landelijke dekking en goede spreiding van activiteiten en het onverkort kwalitatief hoogwaardige aanbod.

Bestuur en directie van stichting School der Poëzie,

Carmen Best, Michael Defuster, Herma Hofmeijer, Rita Hendriks, Ben Hurkmans, Ramsey Nasr, Myrle Tjoeng, (bestuur)

Ilonka Verdurmen, Sarien Zijlstra (directie)

Amsterdam, februari 2024

Publicatie in 2023

We hoeven kinderen niet te 'leren' lopen. Ze komen er zelf op. Met vallen en opstaan. Dat werkt in zekere zin ook zo met taal, vindt Eva Vleeskruyer. Daarom heeft zij creatieve werkvormen, activiteiten en lesmaterialen ontwikkeld waarmee kinderen op speelse wijze hun taalvaardigheid kunnen vergroten.

Speeltaal is een persoonlijke weerslag van drie jaar inzet van Eva Vleeskruyer als cultuurcoach van School der Poëzie voor taalondersteuning in het speciaal onderwijs op SBO de Driesprong in Amsterdam.

De inzet van de cultuurcoach werd mogelijk gemaakt vanuit pilot-cultuurcoachregeling van het Amsterdamse Fonds voor de Kunst. De bundel is ontwikkeld door School der Poëzie en vormgegeven door Babette Hilhorst..

Financiën 2023

Balans Activa

ACTIVA		Boekjaar 2023	Boekjaar 2022
		totalen	totalen
Vorderingen			
Debiteuren	€ 3.880		€ 3.940
Nog te ontvangen rente	€ 0		€ 0
Voorschotten betaald	€ 0		€ 14
Omzetbelasting	€ 6.543		€ 7.476
Totaal Vorderingen		€ 10.423	€ 11.430
Liquide middelen		€ 438.121	€ 493.497
Totaal ACTIVA		€ 448.544	€ 504.927

Debiteuren bestaan uit scholen en instellingen die projecten afnemen.
De overige vordering is terug te vorderen BTW over het vierde kwartaal van 2023.
De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Balans Passiva

PASSIVA		Boekjaar 2023	Boekjaar 2022
		totalen	totalen
Eigen vermogen			
Algemene reserve	€ 75.093		€ 75.094
Bestemmingsreserve 21-24	€ 169.245		€ 199.346
Bestemmingsreserve personeel	€ 43.878		€ 43.878
Bestemmingsreserve scholing	€ 25.000		€ 25.000
Totaal Eigen Vermogen		€ 313.216	€ 343.318
Kortlopende schulden			
Crediteuren	€ 4.235		€ 13.576
Nog te betalen bedragen	€ 12.620		€ 33.112
Reservering accountantskosten	€ 3.500		€ 3.500
Reservering vakantiegeld	€ 4.698		€ 4.698
Vooruitontvangen Letterenfonds	€ 85.235		€ 68.519
Vooruitontvangen VL	€ 9.000		€ 0
Vooruitontvangen van klanten	€ 4.892		€ 17.700
Projectsaldo Cultuurcoach	€ 0		€ 9.485
Belasting sociale premies	€ 11.132		€ 11.005
Overige schulden	€ 15		€ 15
Totaal Kortlopend		€ 135.328	€ 161.610
Totaal PASSIVA		€ 448.544	€ 504.928

Algemene Reserve

De algemene reserve neemt niet toe. School der Poëzie streeft naar een algemene reserve van een kleine 15% van de gemiddelde totale baten in een jaar.

Bestemmingsreserve scholing

Reserve voor scholingskosten van personeel. Hierin geen wijzigen.

Bestemmingsreserve personeel

De reserve personeel is gecreëerd i.v.m. mogelijke wettelijke verplichtingen voor het vaste personeel.

Bestemmingsreserve AFK LF

Ingesteld om schommelingen in uitgaven en inkomsten in het vigerende en komende kunstenplan op te vangen. De onttrekking hieraan is € 30.101,-.

Kortlopende schulden

Crediteuren, reservering accountant, belasting/sociale premies en vakantiegeld zijn kortlopende verplichtingen. Evenzo de vooruit ontvangen bijdrage van Letterenfonds en het Vlaams Letterenfonds voor 2024 en vooruitbetaalde bedragen van klanten.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het langjarig gebruik van het kantoor van School der Poëzie aan de Prinsengracht schept een huurverplichting van € 10.000,- per jaar.

Financiën 2023

Exploitatierkening baten

BATEN	boekjaar 2023	percentages	begroting 2023	boekjaar 2022
Directe opbrengsten	€ 109.361	24,12%	€ 90.750	€ 116.854
Publieksinkomsten	€ 108.912	24,02%	€ 90.750	€ 97.856
Overige inkomsten	€ 449	0,10%	€ 0	€ 18.998
Steun Covid en NOW	€ 0	0,00%	€ 0	€ 41.800
Subsidies publiek structureel	€ 333.106	73,47%	€ 290.000	€ 304.017
Subsidie Letterenfonds	€ 145.234	32,03%	€ 120.000	€ 128.519
Subsidie AFK	€ 187.872	41,44%	€ 170.000	€ 175.498
Incidentele bijdragen publiek	€ 5.925	1,31%	€ 0	€ 150
Indideteel publiek divers	€ 0	0,00%	€ 0	€ 0
Bijdrage FCP	€ 5.925	1,31%	€ 0	€ 150
Incidentele bijdragen privaat	€ 5.000	1,10%	€ 131.000	€ 121.000
Bijdrage Borkes	€ 5.000	1,10%	€ 31.000	€ 1.000
Bijdrage overig privaat	€ 0	0,00%	€ 100.000	€ 120.000
TOTAAL BATEN	€ 453.391	100%	€ 511.750	€ 583.821

Baten

De publieksinkomsten uit reguliere activiteiten zijn hoger dan begroot – voor een deel speelt mee dat de klanten hogere kosten in rekening kunnen worden gebracht vanwege de oplopende inflatie.

De subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst is structureel voor de periode 21 - 24, zo ook de subsidie van het Letterenfonds. Beide fondsen hebben in 2023 een indexering toegekend ten opzichte van de begroting.

Private bijdrage is een bijdrage uit de nalatenschap van Justine Borkes. Daarnaast een eenmalige bijdrage van Fonds Cultuurparticipatie voor deelname aan een congres.

Financiën 2023

Exploitatier rekening lasten

LASTEN	boekjaar 2023	percentages	begroting 2023	boekjaar 2022
Beheerslasten personeel	€ 52.874	11,66%	€ 52.200	€ 59.495
Beheerslasten materieel	€ 20.513	4,52%	€ 23.540	€ 28.162
Activiteitenlasten personeel	€ 353.538	77,98%	€ 344.740	€ 356.175
Staf/artistische leiding	€ 129.488	28,56%	€ 121.720	€ 131.795
Leskosten	€ 95.553	21,08%	€ 99.060	€ 101.166
Uitvoerend personeel	€ 101.704	22,43%	€ 89.160	€ 95.543
Overig personeel	€ 26.793	5,91%	€ 34.800	€ 27.671
Activiteitenlasten materieel	€ 78.889	17,40%	€ 101.270	€ 79.802
Productie lessen/revue	€ 16.899	3,73%	€ 16.750	€ 10.335
Uitvoering materieel	€ 53.884	11,88%	€ 73.550	€ 66.733
Publiciteitskosten	€ 8.107	1,79%	€ 10.970	€ 2.733
TOTAAL LASTEN	€ 505.814	111,56%	€ 521.750	€ 523.634

Beheerslasten

In de beheerslasten personeel zijn kosten opgenomen voor zakelijke leiding (0,60 fte). De beheerslasten materieel zijn lager dan begroot, de activiteitenkosten hebben te maken met verder inflatie – er is prudent omgegaan met kosten voor beheer.

Activiteitenlasten personeel

Artistieke leiding (0,80 fte), productie (0,60 fte), communicatie (0,20 fte) met vaste contracten en 4 productie/communicatiemedewerkers op freelancebasis.

De leskosten (merendeels kosten voor freelance docenten) lopen parallel met de begroting, de kosten voor uitvoerend personeel zijn gestegen i.v.m. inflatiecorrectie. De kosten voor overig personeel zijn iets lager omdat de podiumactiviteiten nog niet helemaal op niveau zijn.

Activiteitenkosten materieel

De materiele kosten zijn iets lager dan begroot, omdat er iets minder kon worden uitgevoerd.

Financiën 2023

Resultaatbestemming en reserves

	boekjaar 2023		begroting 2023	boekjaar 2022
TOTAAL BATEN	€ 453.391	100,00%	€ 511.750	€ 583.821
TOTAAL LASTEN	€ 505.814	111,56%	€ 521.750	€ 523.634
Saldo gewone bedrijfsvoering	-€ 52.422	-11,56%	-€ 10.000	€ 60.187
Saldo rente baten/lasten	€ 1.702	0,38%	€ 0	-€ 1.093
Bijzondere baten en lasten	€ 20.619	4,55%	€ 0	-€ 688
Onttrekking/toevoeging reserves 31 dec	€ 30.101	6,64%	€ 10.000	-€ 58.406
Exploitatieresultaat	€ 0	0,00%	€ 0	€ 0

Het saldo uit de gewone bedrijfsvoering bedraagt minus € 52.422,-. Aan rentekosten (creditrente) komt € 1.702,- ten goede aan dit bedrag.

Het nettoresultaat komt, na rente-verrekeningen en de bijzondere baten en lasten uit op -€ 30.101,-.

Er wordt € 30.101,- onttrokken aan de bestemmingsreserve AFK LF, een reserve om ruimte te geven aan de kosten van het lopende en komende kunstenplan.

Resultaatbestemming 2023	stand 01-01-23	onttrekking	toevoeging	stand 31-12-23
Algemene reserve	€ 75.093	€ 0	€ 0	€ 75.093
Bestemmingsreserve scholing	€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 25.000
Bestemmingsreserve personeel	€ 43.878	€ 0	€ 0	€ 43.878
Bestemmingsfonds AFK/LF	€ 199.346	-€ 30.101	€ 0	€ 169.245
	€ 343.317	-€ 30.101	€ 0	€ 313.216

Algemene Reserve

De algemene reserve neemt niet toe. School der Poëzie streeft naar een algemene reserve van een kleine 15% van de gemiddelde totale baten in een jaar.

Bestemmingsreserve scholing

Reserve voor scholingskosten van personeel. Hierin zijn geen wijzigen.

Bestemmingsreserve personeel

De reserve personeel is gecreëerd i.v.m. mogelijke wettelijke verplichtingen voor het vaste personeel.

Bestemmingsreserve AFK LF

Ingesteld om schommelingen in uitgaven en inkomsten in het vigerende en komende kunstenplan op te vangen. De onttrekking hieraan is € 30.101,-.

Continuïteit

De stichting heeft ook in 2023 te kampen gehad met een na-ijl effect van de coronacrisis. Echter verwacht de stichting dat zij haar activiteiten uiteindelijk kan blijven voortzetten al dan niet in een andere omvang/vorm.

Projecten overzicht

Kostenplaatsen/projecten	ALGEMEEN	TRENTO	CLASSIC	OP MAAT	D&E	APP	CULT COACH	SPOKEN WORD	PP
BATEN									
Publieksinkomsten			€ 54.599	€ 35.929	€ 5.512	€ 11.267		€ 1.605	
Overige opbrengsten	€ 436						€ 14		
Sponsor / giften									
Letterenfonds			€ 76.715	€ 20.000	€ 40.000			€ 8.519	
AFK	€ 31.312		€ 109.592	€ 15.656	€ 10.000	€ 21.312			
Incidentele bijdragen publiek		€ 5.925							
Incidentele bijdragen privaat			€ 5.000						
Steuu Covid/NOW									
TOTAAL BATEN	€ 31.748	€ 5.925	€ 245.905	€ 71.585	€ 55.512	€ 32.579	€ 14	€ 10.124	
Kostenplaatsen/projecten									
LASTEN									
Beheerslasten personeel	€ 17.809		€ 17.256	€ 8.904	€ 4.452	€ 4.452			
Beheerslasten materieel	€ 20.484		€ 3					€ 27	
Activiteitenlasten personeel	€ 250	€ 1.350	€ 210.812	€ 61.090	€ 32.965	€ 25.735	€ 10.100	€ 7.032	€ 5.000
Staf/artistische leiding			€ 61.445	€ 27.565	€ 2.928	€ 9.253		€ 2.928	
Freelance staf		€ 500	€ 13.571	€ 563	€ 10.145	€ 797		€ 591	
Leskosten			€ 38.573	€ 32.713	€ 8.281	€ 5.885	€ 10.100		
Uitvoerend personeel		€ 850	€ 75.374	€ 250	€ 8.206	€ 9.150		€ 2.874	€ 5.000
Overig personeel	€ 250		€ 21.849		€ 3.404	€ 650		€ 640	
Activiteiten materieel		€ 2.094	€ 32.843	€ 2.285	€ 21.979	€ 5.868	€ 2.372	€ 207	€ 11.241
Productie lessen/revue		€ 2.094	€ 2.228	€ 2.054	€ 3.043	€ 110	€ 1.500		€ 5.869
Uitvoering materieel			€ 30.266	€ 231	€ 18.936	€ 3.902		€ 207	€ 342
Publiciteitskosten			€ 349			€ 1.856	€ 872		€ 5.030
TOTAAL LASTEN	€ 38.542	€ 3.444	€ 260.914	€ 72.280	€ 59.397	€ 36.055	€ 12.472	€ 7.266	€ 16.241
subtotaal	-€ 6.795	€ 2.481	-€ 15.008	-€ 695	-€ 3.885	-€ 3.476	-€ 12.458	€ 2.859	-€ 16.241
Bijzondere B&L			€ 11.133				€ 9.485		
SALDO 31 dec 23	-€ 6.795	€ 2.481	-€ 3.875	-€ 695	-€ 3.885	-€ 3.476	-€ 2.972	€ 2.859	-€ 16.241

Wegens de wisselende financiering en veelal doelfinanciering zijn alle kosten per jaar toegerekend aan een "project". In bovenstaand overzicht is het totaal van de exploitatierekening verdeeld over "projecten". De structurele bijdragen van het Letterenfonds en het AFK zijn toegekend aan diverse projecten mede op grond van de bij de aanvraag ingediende onderliggende meerjaren begroting voor diverse projecten. Hieronder korte toelichting per "project".

SdP Algemeen

Het totaal van algemene kosten: directie, vast personeel, kantoor- en administratiekosten.

"Classic" Revues – Het totaal aan kosten voor het uitvoeren van alle trajecten PoëzieRevue in 2023. In dit project zijn ook opgenomen de Read My World-Revues .

Lessen/workshops op maat – Totaalpost van alle "losse" projecten en workshops, projecten op maat. In deze post ook de online cursus voor nieuwe docenten.

Community – Verzamelproject rond talentontwikkeling, naast individuele begeleiding ook groepsbijeenkomsten en kleine festivals voor jonge en nieuwe publieksgroepen. In 2023 werd van deze post individuele begeleiding van talentvolle jongeren en verschillende groepsbijeenkomsten betaald.

Debat & Essay – Project voor hogere jaren van het vo met deelname van scholen uit Nederland en Vlaanderen. Lezen en debatteren over poëzie en het schrijven van een kort essay over gedichten uit de literaire canon.

Amsterdamse Poëzieprijs 23 – Initiatief van scholen in Amsterdam om te komen tot een verbindende activiteit rond met poëzie.

Cultuurcoach – De gemeente Amsterdam heeft bij monde van het AFK het project Cultuurcoach geëntameerd, structurele ondersteuning op scholen bij cultuur-lessen. De bijdrage mag uitsluitend worden ingezet voor de leskosten a € 50,- per uur. Project is in 2023 afgerond.

Spoken Word Revue – Om te voorzien in de vraag naar activiteiten rond spoken word is in 2023 een bijzondere Revue-vorm ontwikkeld, gericht op spoken word.

PoëziePraat – Met de middelen van de covidsteun is een serie korte films gemaakt waarbij jongeren praten over het door hun geschreven gedicht met een volwassene. De filmpjes hadden een hoge kwaliteit en positieve receptie, in 2023 is het project – op veler verzoek - voortgezet met een budget voor twee filmpjes die in 2024 worden afgerond.

Financiën algemeen

Aard van de activiteiten

De stichting heeft als doel het ontplooiën van activiteiten op het gebied van literatuur, theater en poëzie en al hetgeen met het een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Jaarrekeningregime

Deze jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en in overeenstemming met hetgeen is opgenomen in de beschikking meerjarige subsidieverlening Kunstenplan 2021-2024 van het Amsterdams Fonds voor Kunst en de regeling meerjarige subsidieverlening Nederlands Letterenfonds 2021-2024.

Grondslagen voor waardering voor activa en passiva

Algemeen

De activa en passiva worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Het gehele saldo van de liquide middelen is per direct opeisbaar.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Subsidies

Subsidies worden als opbrengsten verantwoord voor zover deze in het verslagjaar zijn toegekend en activiteiten betreffen van datzelfde verslagjaar.

Baten

Onder baten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en over de omzet geheven belastingen.

Prestaties

Naast openbaar toegankelijke presentaties/podiumprogramma's organiseert School der Poëzie een breed scala aan poëzielessen, workshops creative writing, spoken word en voordracht trainingen aan uiteenlopende doelgroepen. De totalen zijn verdeeld over verschillende activiteitscategoriën.

PRESTATIEOVERZICHT	Boekjaar 2023	Begroting 2023	Boekjaar 2022	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
BEMIDDELINGEN	101	100	99	29	60	117
Scholen/instellingen standplaats	52	60	46	15	30	62
Scholen/instellingen buiten standplaats	49	40	53	14	30	55
DEELNEMERS lessen en workshops	10136	10100	8702	9087	5483	11589
Deeln. stpl.*	5287	5220	3923	5287	2574	5833
Deeln. buiten stpl.	4834	4880	4779	3800	2909	5756
PODIUMPROGRAMMA'S	46	51	42	18	16	59
PoezieRevue's en overig podium stpl.	23	24	22	12	10	31
PoezieRevue en overig podium buiten stpl.	22	27	20	6	6	28
BEZOEKERS bij PODIUMPROGRAMMA'S	7407	8100	5685	1649	2175	9767
Bezoekers stdpl	3875	4550	2370	669	1280	5077
Bezoekers buiten stdpl	3532	3550	3315	980	895	4690
LESUREN op SCHOLEN/INSTELLINGEN	1523	1565	1613	971	938	1615
Lessuren stpl. *	879	910	851	518	440	928
Lessuren buiten stpl.	644	655	762	453	498	687

Bemiddelingen

Het aantal scholen, instellingen dat een "project" van School der Poëzie afneemt.

Deelnemers lessen en workshops

Het totaal aantal kinderen, jongeren of volwassenen dat deelneemt aan 1 of meer workshops van een (les)uur binnen een project. Daar waar de opgave van scholen zich beperkte tot het aantal klassen dat deelneemt aan het project is een gemiddelde groepsgrootte van 25 personen gerekend.

Podiumprogramma's

Toegankelijke presentaties van poëzie, muziek en dans door amateurs en professionals.

Bezoekers podiumprogramma's

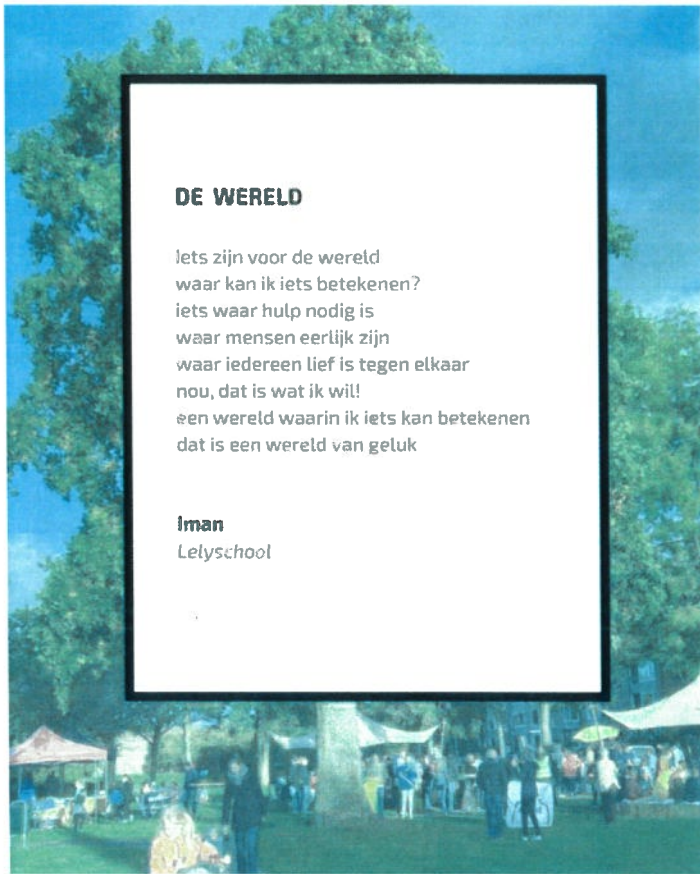
Het totaal aantal kinderen, jongeren of volwassenen dat een podiumprogramma bijwoont.

Lessuren

Het totaal aantal uur lesgegeven door vakdocenten van School der Poëzie.

Als bijlage zijn achterin de prestatieoverzichten bijgevoegd zoals die worden gehanteerd door respectievelijk het AFK en het Letterenfonds en tevens lijsten van alle activiteiten per school en in theaters in chronologische volgorde.

De buurt in in Hilversum

GEDICHTEN IN DE KINDERBOEKENWEEK

'Bij mij thuis': Buurtfeest Hilversum

Honderden basisschoolleerlingen van zes verschillende scholen in Hilversum schreven in lessen van School der Poëzie gedichten over het thema van de Kinderboekenweek 'bij mij thuis'.

De mooiste gedichten werden op 14 oktober voorgedragen op het buurtfeest in het Berlagepark, tussen warme vuren in tonnen, in de geuren van geroosterde broodjes op stokken en smeltende mashmallows – met trotse ouders en buurtbewoners als dankbaar publiek.

Activiteiten 2023 – PoëzieRevues

Het hoogtepunt van veel projecten van School der Poëzie is de PoëzieRevue: jongeren (van een of meerdere scholen; tot zo'n 175/200 deelnemers per keer) presenteren hun eigen werk tijdens een theaterprogramma. Dit trekt altijd volle zalen – leerlingen, familie en bekenden, andere belangstellenden - en biedt de bezoekers een inspirerende show met diverse professionele kunstdisciplines in een lokaal theater. Aan de Revue in een "echt" theater gaat een traject vooraf van 3 tot 4 lessen per klas, waarin poëziedocenten van SdP gedichten lezen met de jongeren en via schrijfp opdrachten de jongeren zelf laten schrijven.

Dat het concept van de PoëzieRevue onverslijtbaar is en voorziet in al onze doelstellingen: lezen en praten over poëzie, zelf schrijven en nadenken, selecteren en voordragen, én 'beleven', bleek in het najaar toen de scholen weer open mochten en activiteiten steeds meer werden toegestaan: de aanvragen van scholen kwamen binnen – ook van scholen die jaren geleden ooit eens hadden meegedaan. Deelnemende kinderen en jongeren besteden totaal zo'n vier tot vijf uur aan het traject. Alle onderdelen van het project kunnen naar wens van de opdrachtgever worden aangepast.

In 2023 zijn in het eerste half jaar 25 Revues uitgevoerd en na de zomer nog 8. Op een aantal (vmbo)scholen behoort de PoëzieRevue tot het "vaste" aanbod en op bijvoorbeeld de Open School Gemeenschap in Amsterdam Zuid – Oost worden komend jaar voor de 25ste keer aan alle tweede klassen lessen gegeven en de poëzie gevierd in het OBA-theater met twee zinderende Revues. In Amsterdam is het dan ook geen wonder als je bij de kopieershops achter de kassa iemand tegenkomt die School der Poëzie meteen herkent als een goede herinnering aan een bijzondere belevenis.

Naast de Revue-trajecten met het "gewone" brede pakket van gedichten lezen in de klas/groep zijn ook in 2023 vanzelfsprekend "bijzondere" Revues gemaakt waarbij soms in het aanbod van poëzie een thematische keuze is gemaakt, soms in de keuze van het podiumprogramma een speciale line-up wordt samengesteld: iedere Revue is maatwerk en dat maatwerk maakt dat de impact groot is.

Februaristaking - PoëzieRevue

Ieder jaar wordt de Februaristaking uit 1941 herdacht en ieder jaar stelt School der Poëzie een groep klassen van verschillende scholen samen voor lessen rond dit thema en gedichten uit die tijd en gedichten uit deze tijd die reflecteren over oorlog en onderdrukking. Expliciet benaderen wij scholen met een gedifferentieerde populatie – niet zelden biedt deze Revue de ruimte om actuele persoonlijke ervaringen uit landen met oorlog en onderdrukking een plek te geven.

PoëzieRevue met "gedanste" gedichten

Het Mendelcollege in Haarlem vroeg ons om voor haar mavo-afdeling poëzielessen ook te vertalen in dans. Met de breakdance-crew is dit gerealiseerd: de door jongeren geschreven gedichten werden in workshops omgezet in een kort dansoptreden van een groepje jongeren. Bij uitvoering tijdens de Revue werd het "gedanste" gedicht op de achtergrond geprojecteerd.

Read my World - Revues

De schrijvers van het internationale Literatuurfestival Read My World staan ieder jaar centraal in deze samenwerking. Dit jaar was het thema van RMW "shivers" – kippevel/opwinding. Shivers die je krijgt uit taal en poëzie. Op het buitenpodium in de Tolhuistuin kwamen de jongeren samen om onder de bezielende leiding van Bahram Sadeghi hun talige "shivers" te tonen

Spoken Word Revue

Het Coornhertlyceum in Haarlem vroeg ons om juist voor de hogere schooljaren een "nieuwe" Revue te maken – de Spoken Word Revue. Met als mc Elten Kiene is een line-up samengesteld van spoken-word artiesten en muzikanten die talige nummers maken. Met o.m. rapper Roger Buyne, dichter Gershwin Bonevacia en spoken word artiest Mahat Arab, nummers van Cassandra Onck en Cheyenne Toney en Guilliano Herdigein vond op een maandagmorgen een prachtige show plaats in Haarlem, waarvan de artiesten zelf zeiden dat dit niet had misstaan op een festival. Een goed concept dat we de komende jaren zullen voortzetten.

PoëzieRevue in 2023

POËZIEREVUE MET DE LEERLINGEN VAN HET MLO – 5 juni 2023

'Ik ga de zon aanraken'
'Ik ga de zon aanraken, dalen zal ik nooit', schreef Mohammed in zijn gedicht Fietsen. Daarmee was hij één van de winnaars tijdens de PoëzieRevue op 6 juni in het theater van de OBA. De tweedeklas leerlingen van het MLO droegen hun zelfgeschreven gedichten voor.

Tijdens de PoëzieRevue waren er optredens van de swingende jongens van Turn It Loose, zong Cheyenne Toney de sterren van de hemel en bracht Gershwin Bonevacia zijn gedichten ten gehore. Vlado Spisiak en Frank Wardenier verzorgden de muzikale begeleiding.

De jury die de gedichten beoordeelde bestond uit dichter Gershwin Bonevacia, docent Eize van der Veen en programmeur bij De Nieuwe Liefde Zainab Abou Elkhair.

Activiteiten 2023 – Lessen en projecten op maat

De tak lessen en workshops, projecten op maat is de afgelopen jaren verder uitgegroeid, ondanks maar ook dankzij corona. en dat zal naar verwachting de komende jaren doorgaan. Met regelmaat werkt SdP samen met andere organisaties door vragen te beantwoorden, kennis van poëzie en didactiek te delen, en informatie te geven over het organiseren en inrichten van poëzieprogramma's. Op veel scholen is te nog te merken dat de sociale omgangsvormen in de klassen ruw zijn: dat resulteert in zeer drukke klassen en een zware taak voor de lesgevende docenten. Des te groter de vreugde als het resultaat toch weer bijzondere gedichten oplevert. Hieronder een paar juweeltjes uit 2023

4&5 mei

Met Combiwell in de Amsterdamse Pijp werd ook dit jaar weer samengewerkt op twee po-scholen, het Oscar Carré en de Springstok. Kinderen schrijven gedichten en dragen die voor tijdens de herdenking van de bevrijding op 5 mei. Ook in Amsterdam Zuidoost in samenwerking comité 4&5mei Zuidoost werd zowel op scholen in Driemond als op het Lelylyceum en de Shri Laksmi-school gedicht rond 4 én 5 mei, waarna de gedichten op vier plaatsen in Zuidoost werden voorgedragen.

Zomer 2023, IMC On Tour

In de zomer kon weer worden gewerkt en de docenten van SdP werkten samen met aan IMC on Tour in een zevental plaatsen in heel Nederland. Groepen kinderen en jongeren kregen drie weken intensieve lessen poëzie, naast lessen van docenten uit allerlei andere disciplines.

Een ontdekking was een lesvorm waarin jongeren uit vele landen van de wereld schreven over hun land van herkomst en over hun ervaringen in Nederland. Ze droegen hun gedichten voor in combinatie met breakdance-moves, foto's en beeldend werk. IMC on Tour vond plaats in Hilversum, Haarlem, Rotterdam, Laren, Deventer, Breda, Utrecht en Amersfoort.

Schrijf een bekende

Na de zomer konden scholen weer activiteiten op school en daarbuiten uitvoeren en er werd meteen gestart met een groot project met als thema "schrijf een bekende" op het Amstelveen College. Met het Caland Lyceum vond een schoolbreed project plaats met als thema "poëzie en identiteit".

Boekvrienden

Voorlezen aan kleuters is niet iedereen gegeven – vooral niet stoere jongens van het vmbo. Toch kunnen juist zij dat leren én doen: met de hoogste klassen van het Mundus is gewerkt aan voorlezen en het is in de praktijk gebracht op de Joop Westerweelschool en de ProRegeschool. Iedere kleuter zijn iegen voorlees-jongere.

Daarnaast:

- Algemene poëzielessen met basisonderwijsdocenten, in bibliotheken en op scholen in heel Nederland;
- Advies over en concrete bijdragen aan diverse poëzieprojecten in heel Nederland en daarbuiten, telefonisch, per e-mail en live, bijvoorbeeld over het opzetten van projecten aan diverse bibliotheken en scholen;
- Schoolproject op het hele Winterkoninkje;
- Lessen lezen en schrijven van poëzie aan kinderen en jongeren in Amsterdam, Amstelveen, Almere, Barendrecht, Haarlem, Hilversum, Bolsward e.v.

Lessen in 2023

STICHTING
imcweekendschool
25
SPREKEND EN VERBODEND

VAN 27 JUNI TOT 2 AUGUSTUS
2023

Poëzielessen bij IMC On Tour
Deze zomer is School der Poëzie
weer aanwezig tijdens de IMC on
Tour Summerschool. De lessen
vinden plaats tussen 27 juni en 2
augustus 2023, door het hele
land: in Amsterdam, Amersfoort,
Breda, Deventer, Haarlem,
Loosdrecht, Rotterdam en
Utrecht.

Over IMC on Tour:

"Het gaat er bij IMC on Tour om
dat kinderen niet stilstaan in hun
ontwikkeling in een heel cruciale
leeftijd. Zij hebben behoefte om
zich te verbinden en ergens bij te
horen, het hele jaar door. Naast
de nieuwkomersklas is er vaak
weinig aanbod van activiteiten.
Vooral de zomervakantie is voor
de kinderen een lange periode
van verveling en stilstand in hun
ontwikkeling. Daarom
organiseren we op verschillende
plekken in Nederland een
Summer school. De leerlingen
zitten niet de hele zomer thuis,
maar hebben hier de
mogelijkheden tot ontwikkeling
op verschillende vlakken. Hierbij
ligt de nadruk voornamelijk op
cultuur, natuur, sport en spel."

Activiteiten 2023 – Poëziepraat

PoëziePraat, een serie korte films waarin jongeren spreken over hun poëzie, voortgekomen uit de corona-jaren en een serie van twaalf pareltjes te zien via verschillende kanalen en media. In 2023 is deze serie ook Engels ondertiteld, waardoor de afleveringen ook buiten Nederland hun weg kunnen vinden.

Première en vertoningen

De serie films geeft de mogelijkheid om een breed publiek te laten zien hoe en dát jongeren hun ervaringen en gevoelens in taal kunnen en willen uiten. Want lezen, je denkbeelden verwoorden, discussiëren, zelf schrijven en presenteren vormen niet alleen waardevolle, wezenlijke ervaringen voor het individu – luisteren, kijken en kennis van kunst, cultuur zijn onlosmakelijk verbonden met volwaardig burgerschap. En daarmee leveren deze films een bijdrage aan onderling begrip in onze samenleving. In 2023 zijn de films op diverse plekken vertoond, één van de films werd genomineerd en vertoond tijdens het Zebra-festival in Berlijn. Alle films werden vertoond het Nederlands Poëziefilmfestival in Zutphen en NPO extra heeft laten weten dat de films daar deel uit gaan maken van het structurele aanbod.

Activiteiten 2023 – PoëzieDebat & Essay

PoëzieDebat en Essay is een activiteit gericht op jongeren uit de hogere jaren van het voortgezet onderwijs uit Nederland en Vlaanderen en draait tevens om verbreding en verdieping in de hogere leerjaren van het voortgezet onderwijs. Juist in die hogere jaren van het voortgezet onderwijs is de aandacht voor poëzie meestal niet groot wegens alle examens die in verschillende vormen en maten gevraagd worden van de jongeren, en juist deze jongeren – zo vanaf 15 jaar - beleven dan belangrijke vormende jaren waarin juist poëzie soms antwoorden verschaft of nieuwe werelden opent die via de veel gebruikte socials niet altijd op hun pad komen. In 2023 deden scholen mee uit Amsterdam, Den Haag, Gent en Antwerpen.

PoëzieDebat en Essay bestaat uit verschillende onderdelen:

- Lessen op school schrijven van een essay over poëzie
- Lessen op school debatteren over poëzie
- Voorronde in een lokaal theater
- Finale in Antwerpen

Lessen mini-essay schrijven over poëzie

De vraag aan de jongeren is: schrijf een mini-essay van ongeveer 250 woorden. Met het oog op de presentaties tijdens de voorrondes en de finale kunnen ze niet te lang zijn, maar er zijn meer voordelen. De beperkte omvang dwingt de jongeren om snel ter zake te komen en uitweidingen en franje achterwege te laten.

Lessen debatteren over poëzie

Bij het debat draait het om het verkennen van de verschillende kanten van een bepaalde stelling en het daaraan welsprekend vorm aan geven. Het verdedigen van jouw vaste, eigen overtuiging en gelijk willen krijgen is geen uitgangspunt. Verdedig "overheidssteun voor dichters", ook al ben je daar zelf niet voor! Bij de voorbereiding op elk debat verzamelt iedereen voor- en tegenargumenten en is zo goed voorbereid op wat de anderen te berde kunnen brengen.

Voorrondes in een lokaal theater

Er zijn in 2023 voorrondes geweest in De Kazematten in Gent, in Perdu in Amsterdam, in Diligentia in Den Haag en in De Studio in Antwerpen. Naast de essays en debatten die de jongeren ten gehore brachten, was dichter Andy Fierens vaste gast en het trio Strotski verzorgde voordracht van Dada-poëzie op theatrale wijze. Deze theatrale vertaling van poëzie toonde weer een ander aspect van poëzie.

SLOT PoëzieDebat en Essay

De finalisten uit de voorrondes kwamen in juni een hele dag samen in De Studio in Antwerpen – een dag gevuld met onderlinge ontmoetingen tussen jongeren, uitwisselingen tussen docenten uit NL en BE, workshops en natuurlijk de finale! Wie schrijft het mooiste essay en wie is de beste debater.

Voor jongeren was er die dag de mogelijkheid om een verscheidenheid aan workshops te volgen soms samenhangend met literatuur, of met debat, of met theater, of met schrijven, of met spoken word – gegeven door de vakmensen Seckou Ouologuem (spoken word), Walter Freeman (debat), Hassan Khayoon (improvisatietheater), Simon Michelena (songwriting), Jacqueline Korevaar (storytelling), Anna Borodikhina (slampoetry). De jongeren worden vanaf het begin gemixt zodat ze met elkaar zijn geconfronteerd en samen dingen beleven.

Finale Poëziedebat & Essay in 2023

Op 1 juni vond de finale dag van Poëzie Debat & Essay plaats in de Studio in Antwerpen.

We trapt af met verschillende workshops waar de jongeren aan deel konden nemen.

's Middags was het namelijk tijd voor de finale: in verhitte debatten namen de finalisten het tegen elkaar op. Ze verdedigden of vielen de stellingen aan, want is het bijvoorbeeld goed voor de wereld als politici poëzie zouden lezen? En is poëzie op het internet juist wél, of niet de redding van de poëzie?

Het debat werd afgewisseld met voordrachten van poëzie essays die de jongeren schreven onder leiding van Jacques Brooijmans. Prachtige reflecties op bekende en minder bekende gedichten werden verweven in persoonlijke essays.

Wie het beste debat voerde en het beste essay geschreven had, was in handen van een vakkundige jury. Schrijver en boybandlid Martin Rombouts, spoken word artiest Soukaïna Bennani en dichteres Esohe Weyden voerden uitgebreid beraad over welke jongeren in de prijzen vielen.

Activiteiten 2023 – Community en talentontwikkeling

Uit de programma's van SdP met jongeren op diverse niveaus komen altijd jongeren voort die verder willen met het ontwikkelen van hun schrijven. De community is hiervoor dé plek. Het groeiend bestand aan jongeren leest de driemaandelijke nieuwsbrief en neemt deel aan live-bijeenkomsten. Gedurende het jaar worden voor de community een speciale meet & greet met de gastschrijvers georganiseerd.

Community bijeenkomsten

In 2023 kon één live bijeenkomst worden uitgevoerd: tijdens Read My World kwamen de leden van de Poëziecommunity van School der Poëzie samen in de Tolhuistuin voor een ontmoeting van een hele dag met festivalauteurs.

Coaching

Naast de bijeenkomsten van de community en groepen zijn er een achttal speciale coachings-trajecten opgezet waarbij jongeren worden gekoppeld aan een dichter/schrijver waarmee ze zich – op grond van het werk of hun schrijfvraag aan verbonden voelen. De jongere krijgt een jaar lang maandelijks inhoudelijk contact.

In 2023 waren dat:

Caroline Kramer met Anouk Hetzel en Rune Sterckx

Roelof ten Napel met Ivar van der Velde

Mieke van Zonneveld met Mireille de Muync

Merlijn Huntjens met Sander Auserms

Maxime Garcia Diaz met Puck Füsers

Vicky Franken met Elisa Verkoelen

Dorothy Blokland met Suzanne Krijger

Abdalkarim Alsaljji met Maud Vanhauwaert

Online cursus

De zoektocht naar goede docenten gaat altijd door en omdat er bij de "vaste" docenten van School der Poëzie veel kennis zit over lesgeven in/op po, vmbo en vo, hebben in 2023 die kennis ook gedeeld met docenten die al lesgeven en/of dat willen doen.

Het resulteerde in drie online cursussen van elke 2 uur verdeeld over lesgeven in het po, vmbo en vo.

De vierde bijeenkomst was live in Amsterdam in de studio van School der Poëzie. De cursus was in zeer korte tijd volgetekend – er is vraag naar onze kennis en die delen we graag en zullen dat vaker doen. Een aantal van de deelnemers is intussen als beginnend docent betrokken bij onze activiteiten.

Confrentie in Trento

Cultural education for tomorrow in Trento

Heel inspirerend: op 5 & 6 oktober waren we te gast bij de internationale conferentie Cultural education for tomorrow in Trento, Italië! π

Italiaanse en Nederlandse organisaties ontmoetten elkaar daar voor een uitwisseling over het cultuur educatieve werk. Ook wij gaven een presentatie over onze poëzielessen, PoëzieRevues en andere projecten en we konden de films van Poëziepraat vertonen.

Veel dank aan Fonds voor Cultuurparticipatie, de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden en het Consulaat-Generaal in Italië, BAM! Strategie Culturali en Centro Servizi Culturali S.Chiera voor de goede organisatie en aan alle leuke andere deelnemers die we daar ontmoet hebben.

Activiteiten 2023 – Amsterdamse Poëzieprijs voor jongeren

Eind 2022 kwam een docent van het Fons Vitae naar School der Poëzie met het verzoek een poëzieproject te ontwikkelen voor de hogere klassen van het v.o. in Amsterdam – met daarbij het uitdrukkelijk verzoek om zoveel mogelijk scholen in Amsterdam te betrekken. De basis op de scholen bestaat op twee lesuren poëzie voor derde klassen en hoger. Iedere jongere schrijft een gedicht en de klas besluit welke gedicht wordt ingestuurd voor de wedstrijd.

Aan deze eerste -pilot- editie deden 50 klassen met van 8 scholen uit alle stadsdelen van Amsterdam mee. Uit de 50 ingezonden gedichten maakten verschillende Amsterdamse kunstenaars en artiesten een keuze en koppelden hun discipline aan het gedicht en maakten een persoonlijke vertaling. De kunstenaars lieten zo zien wat poëzie gekoppeld aan een andere kunstdiscipline vermag. De kunstenaars van deze – eerste – editie waren:

Sanne van Balen – beeldende kunst

Salomé Roodenburg – schilderkunst

Roger Buyne – rap

Babs Schutte – popmuziek

Glitterende Eenhoorn – animatie

Clanton en Sevda - breakdance

Een vakkundige jury met Aleid Truyens (columnist Volkskrant), Babs Gons (dichter), Gershwin Bonevacía (dichter), Menno Hartman (uitgeverij van Oorschot) en Fenna Ulichki (stadsdeel bestuurder) kozen uit de 50 geanonimiseerde gedichten drie winnaars. In juni kwamen de 50 schrijvers met vrienden en docenten naar de OBA voor een presentatie van de gedichten onder de bezielende leiding van Edson da Graça.

Uit het juryrapport:

*De eerste prijs gaat naar een gedicht zonder titel met als eerste zin "we zijn op zoek" – een zin die meteen de vragen oproept: wie is "we", en waar is de schrijver naar op zoek? De vraag wordt in dit gedicht steeds op een andere manier gesteld door mooi gevonden beelden en een tweespraak die steeds tussen haakjes terugkomt – hier weer een mooi spelen met de mogelijkheden van geschreven taal. Dit gedicht benadrukt het belang van geborgenheid en laat tegelijk zien dat **dat** voor iedereen anders kan zijn.*

We zijn op zoek

Naar thuis

Maar hoe kiezen we thuis als overal de
stilte anders klinkt

(ik hoor niets, jij wel)

We weten niets

Waar is thuis als overal de wolken zich
anders vormen

(ik zie een ridder, jij een draak)

Niet wetende wat we eigenlijk zoeken
Hoe kies je thuis als overal de bomen weer
anders ruisen

(ik word onrustig, jij niet)

Waarom zijn we nou anders
Ik wil thuis, met jou

Ik keerde radeloos terug
en wist dat ik thuis al had gevonden

Julia – Montessorilyceum Amsterdam

In reactie op deze geslaagde pilot zijn de voorbereidingen voor de tweede editie van deze nieuwe Amsterdamse prijs begonnen in het najaar van 2023 en bleek in het najaar dat – zonder noemenswaardige publiciteit - er dertien scholen uit alle stadsdelen met ruim 70 klassen zich aanmeldden voor de editie van 2024.

In memoriam 2023

In de zomer bereikte ons het verdrietige bericht dat de Oekraïense auteur Victoria Amelina op 1 juli 2023 op 37^e jarige leeftijd om het leven is gekomen bij de Russische aanval op in Kramatorsk.

Op de foto:

Tijdens Read My World 2016 organiseerde School der Poëzie een jongerenprogramma waarin Victoria Amelina (midden) in gesprek ging met scholieren van Amsterdamse scholen.

Die editie van het festival stond in het teken van Oekraïne en Polen.

Organisatie 2023

Huisvesting, directie en staf

School der Poëzie opereert vanuit een relatief klein kantoor en onderhoudt van daaruit contact met een breed netwerk van verschillende medewerkers. De dagelijkse werkzaamheden werden in 2023 in goede banen geleid door 2,60 fte medewerkers met een vast contract: Ilonka Verdurmen (artistieke directie), Sarien Zijlstra (zakelijke directie) en de productie en communicatiemedewerkers Judith Couvee en Marlies Rijneveld. Een tweetal vrijwilligers is vanaf april als dag-begeleiding betrokken geweest bij de uitvoering. Er zijn in 2023 een nieuwe functiebeschrijvingen gemaakt die de komende jaar stapsgewijs zullen worden ingevoerd.

Docenten

De kracht van onze projecten berust op kwaliteit: de unieke aanpak, de goed opgeleide poëziedocenten, de professionele medewerkers, het uitgebreide netwerk. De ongeveer tien freelance docenten die zijn verbonden aan School der Poëzie hebben ieder hun specialisatie, maar voorop staat dat zij beschikken over de pedagogische kwaliteiten om effectieve poëzielessen te kunnen geven. Alle docenten/dichters hebben ook een andere werkring en hun eigen netwerk, zodat uitwisseling en innovatie organisch tot stand komen. De docenten lezen en bespreken gedichten met hun groepen, ontwikkelen en geven schrijfoopdrachten en helpen de gedichten bij te schaven tot een zo hoog mogelijk niveau. Lesinvulling, pedagogische problemen, aan elk onderdeel van het proces wordt grote aandacht besteed.

Als poëziedocenten werkten in 2023 onder meer Gershwin Bonevacia, Rachel Rumai Diaz, Jacques Brooijmans, Dasja Koot, Marije Uijtdehaage, Eva Vleeskruijer, Caroline Kramer, Sare Bakkers, Hendrik Willems, André Accord en Ilonka Verdurmen.

Kunstenaars

Bij de uitvoering van onze projecten zijn vaak kunstenaars uit meerdere disciplines betrokken: dansers, muzikanten, dichters, *freestylers*, acteurs, filmers en vj's. School der Poëzie kan putten uit een breed bestand van freelancers om voor elk gevraagd project kwaliteit op maat te bieden. We onderhouden regelmatig contact met deze medewerkers om inhoud en uitvoering van optredens en projecten te optimaliseren. Daarnaast zijn telkens weer deskundigen bereid zitting te nemen in onze jury's voor de professionele beoordeling van door kinderen en jongeren geschreven poëzie.

Juryleden

Grote dank aan alle juryleden die in 2023 vrijwillig hun deskundigheid beschikbaar stelden bij uitvoeringen van de PoëzieRevue en Essay & Debat die door konden gaan.

Samenwerkingen

Er is regulier overleg met de Lettereninstellingen via VLAM21, de Amsterdamse Lettereninstellingen en Sock – overleg Amsterdams cultuureducatie instellingen.

Bijlage 1 Prestaties, format Letterenfonds 2023

BEREIK	gerealiseerd	<i>begroot</i>	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
	2023	2023	2022	2021	2020
Totaal aantal deelnemers lessen	10136	10100	8702	6945	5483
betalend	8503	8000	6655	5732	4598
niet betalend	1633	2100	2047	1213	885
deelnemers po	1541	1500	1003	1113	826
deelnemers vmbo*	3505	4500	4726	3593	1753
deelnemers havo/vwo	4998	3500	929	2139	2845
deelnemers overig/volwassene	92	600	1044	100	59
Bezoek website totaal	0	0	0	0	99
Bezoek website uniek	35471	0	30954	31143	99
Bezoekers voorstellingen/presentaties NL	6637	7900	4765	1649	1910
Bezoekers voorstellingen/presentaties buiten N	770	200	920	0	265
Totaal aantal deelnemers lessen	10136	10100	8702	6945	5483
Totaal bezoekers presentaties openbaar	7407	8100	5685	1649	2175
Percentage gericht op poëzie	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal bereik	17543	18200	14387	8594	7658

De cijfers zijn samengesteld aan de hand van wat is door is kunnen gaan van reguliere activiteiten. De cijfers zijn exclusief de lessen voor het project Cultuurcoach (744 lessen verdeeld over een vijftal scholen) en cijfers rond vervangende activiteiten (zie ook chronologisch overzicht).

AANBOD	gerealiseerd	<i>begroot</i>	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
	2023	2023	2022	2021	2020
Activiteiten po					
1a Lessen	346	70	356	193	94
1b voorstelling/presentaties openbaar	4	4	2	0	0
Activiteiten vmbo & (s)vo					
2a Lessen*	538	650	756	596	372,5
2b voorstelling/presentaties openbaar	22	20	18	12	3
Activiteiten havo/vwo					
3a Lessen	465	745	220	138	295,5
3b voorstelling/presentaties openbaar	14	19	17	6	7
Activiteiten in coproductie					
4a Lessen	0	75	0	0	0
4b voorstelling/presentaties openbaar	0	3	0	0	0
Overige activiteiten					
5a Lessen volwassen en buitenland	174	25	281	44	176
5b voorstelling/presentaties openbaar	6	5	5	0	6
Totaal lessen	1523	1565	1613	971	938
Totaal voorstelling/presentaties openbaar	46	51	42	18	16
Percentage gericht op poëzie	100%	100%	100%	100%	100%

Bijlage 2 Prestaties, format AFK 2023

CULTUUREDUCTIE	UREN	DEELN	<i>begroot</i>		UREN	DEELN	UREN	DEELN	UREN	DEELN
	2023	2023	2023	2023	2022	2022	2021	2021	2020	2020
Contacturen/deelnemers										
Schoolgebonden Amsterdam										
PO*	303	1221	70	800	342	953	68	591	68	776
VMBO*	348	2389	530	3000	412	2259	418	2465	99	750
VO	160	1639	140	1180	69	349	2	29	55	635
(S)VO	0	0	20	150	0	0	14	32	27	110
Schoolgebonden buiten Amsterdam										
PO	25	280	25	400	0	0	15	375	6	30
VMBO	103	900	200	1600	284	2212	113	982	85	639
VO	305	2788	360	2800	151	1580	137	2110	147	1665
(S)VO	7	16	20	30	2	9	0	0	0	0
Niet - schoolgebonden Amsterdam										
0-4 jaar	0	0			0	0	0	0	0	0
4-12 jaar	6	30			5	25	12	18	0	0
12-18 jaar	0	0			0	0	0	0	94	254
> 18 jaar	8	8	150	90	2	3	4	10	15	43
Niet - schoolgebonden buiten Amsterdam										
0-4 jaar	0	0			0	0	0	0	0	0
4-12 jaar	12	10			9	25	87	129	21	20
12-18 jaar	80	200			60	255	51	114	162	160
> 18 jaar	17	69	50	50	11	90	40	7	14	10
Totaal lessen/deeln Amsterdam	825	5287	910	5220	830	3589	518	3145	356	2568
Totaal lessen/deeln buiten Amsterdam	549	4263	625	4280	517	4171	443	3717	435	2524
Totaal lessen/deeln buiten Nederland	95	571	30	600	155	904	10	83	63	385
Talent begeleiding Adam	54	15			111	38	0	0	84	6
Totaal lessen	1523	10136	1565	10100	1613	8702	971	6945	938	5483
UITVOERINGEN EN BEZOEKERS	AANT	BEZ	<i>begroot</i>		AANT	BEZ	AANT	BEZ	AANT	BEZ
Aantal uitv./bezoekers	2023	2023	2023	2023	2022	2022	2021	2021	2020	2020
Uitvoeringen A'dam	23	3875	24	4550	22	2370	12	669	10	1280
Uitvoeringen rest NL	17	2762	22	3100	15	2395	6	980	4	630
Uitvoeringen buiten NL	6	770	5	450	5	920	0	0	2	265
Buurtgericht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Shows en presentaties Amsterdam	23	3875	24	4550	22	2370	12	669	10	1280
Totaal Shows en presentaties buiten Ams	23	3532	27	3550	20	3315	6	980	6	895
Totaal Shows en presentaties	46	7407	51	8100	42	5685	18	1649	16	2175

Amsterdam is de standplaats van School der Poëzie. In onderstaande tabel de verdeling van activiteiten over Amsterdam en de stadsdelen.

TALENTONTWIKKELING Deelnemers	deelnemers	<i>deelnemers</i>	deelnemers	deelnemers	deelnemers	deelnemers	deelnemers
	2023	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kortdurend	10	20	10	10	10	10	20
Langdurend	5	6	6	6	6	6	6
Totaal talentontwikkeling Amsterdam	15	15	9	9	9	9	15
Totaal talentontwikkeling buiten Amsterdam	0	8	6	6	6	6	8
Totaal talentontwikkeling buiten NL	0	3	1	1	1	1	3
Totaal talentontwikkeling	15	26	16	16	16	16	26

Stadsdelen	Podiumprogramma's		Lessen en workshops	
	UITV	BEZ	UREN	DEELN
centrum	16	2950	38	280
nieuw-west			318	1286
noord	4	725	44	663
oost			117	930
west			72	463
zuid			107	805
zuid-oost	3	200	129	860
	23	3875	825	5287

Bijlage 3 Presentaties chronologisch 2023

26-1-2023	PoëzieDebat	Villanella	Antwerpen	vo	BUITENL	95	1
27-1-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vo	ADAM	150	1
27-1-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	150	1
9-2-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	250	1
13-2-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vo	ADAM	225	1
14-2-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vo	ADAM	225	1
14-2-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	225	1
22-2-2023	PoëzieRevue	Theater in Blau	Leiden	vo	NL	200	1
22-2-2023	PoëzieRevue	Theater in Blau	Leiden	vo	NL	200	1
23-2-2023	PoëzieRevue	Theater in Blau	Leiden	vo	NL	200	1
21-3-2023	PoëzieRevue	De Kom	Nieuwegein	vo	NL	175	1
21-3-2023	PoëzieRevue	De Kom	Nieuwegein	vo	NL	175	1
23-3-2023	PoëzieDebat	Kazematten	Gent	vo	BUITENL	250	2
27-3-2023	PoëzieRevue	Zonnehuis	Amsterdam	po	ADAM	250	1
27-3-2023	PoëzieRevue	Zonnehuis	Amsterdam	po	ADAM	250	1
30-3-2023	PoëzieDebat	Perdu	Amsterdam	vo	ADAM	45	1
5-4-2023	PoëzieDebat	Diligentia	Den Haag	vo	NL	120	1
17-4-2023	PoëzieRevue	Odeon	Zwolle	vmbo	NL	150	1
17-4-2023	Presentatie	Driemond monument	Amsterdam	po	ADAM	100	1
20-4-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	175	1
20-4-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	225	1
5-5-2023	Presentatie	Bijlmer	Amsterdam	vmbo	ADAM	100	2
8-5-2023	PoëzieRevue	Theater de Lieve Vrouw	Amstersfoort	vo	NL	187	1
10-5-2023	PoëzieRevue	Coornhert	Haarlem	vmbo	NL	240	1
11-5-2023	SpokenWordRevue	Coornhert	Haarlem	vo	NL	175	1
1-6-2023	Finale D&E	DeStudio	Antwerpen	vo	BUITENL	250	1
6-6-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	250	1
7-6-2023	Finale APP	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	250	1
14-6-2023	PoëzieRevue	Toneelschuur	Haarlem	vmbo	NL	200	1
24-6-2023	PoëzieRevue	Theater Haarlem colle	Haarlem	vmbo	NL	150	1
7-9-2023	PoëzieRevue RMW	Tolhuistuin	Amsterdam	vo	ADAM	225	2
5-10-2023	Presentatie	Teatro Sociale	Trento	volw	BUITENL	75	1
6-10-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vo	ADAM	150	1
13-10-2023	Poëziepraat	Kultuurbrauerei	Berlijn	volw	BUITENL	100	1
14-10-2023	Buurtfeest Hilversum	Versawelzijn	Hilversum	po	NL	100	1
20-10-2023	PoëzieRevue	Theater Mendel	Haarlem	vmbo	NL	150	1
5-11-2023	Poëziepraat	Museum Zutphen	Zutphen	volw	NL	40	2
27-11-2023	PoëzieRevue	Spot	Groningen	vo	NL	300	1
7-12-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	115	1
7-12-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	115	1
14-12-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	175	1
14-12-2023	PoëzieRevue	Obatheater	Amsterdam	vmbo	ADAM	225	1

Bijlage 4 Lessen en workshops chronologisch 2023

RONDOM	ONDERWERP	ORGANISATIE	SCHOOL	PLAATS	STADSDEEL	TYPE	DEELN	UREN
	Community	begeleiding lang	individueel			TALENT L	5	50
	Cultuurcoach	begeleiding lang	Driesprong	Amsterdam	Nieuw-west	PO ADAM	20	190
23-1-2023	Op maat		MLA	Amsterdam	Zuid	VO	50	10
23-1-2023	Op maat		vmbo Haarlem	Haarlem		VMBO	180	16
26-1-2023	PoëzieD&E		Lyceum Deurne	Antwerpen		VO VL	35	6
26-1-2023	PoëzieD&E		L. Pestalozzi	Antwerpen		VO VL	54	8
26-1-2023	Op maat		Daltonlyceum	Barendrecht		VO	273	60
27-1-2023	PoëzieRevue		Mundus	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	110	12
27-1-2023	PoëzieRevue		HLW	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	187	17
2-2-2023	Op maat		Marnecoll	Bolsward		VO	100	8
8-2-2023	Op maat		HVA	Amsterdam	Centrum	> 18 jaar	2	2
9-2-2023	PoëzieRevue		Berlage	Amsterdam	Oost	VO ADAM	250	10
13-2-2023	PoëzieRevue	Feb staking	Yuverta	Amsterdam	Zuid-oost	VMBO ADAM	50	4
		Feb staking	MLO	Amsterdam	Oost	VMBO ADAM	80	24
		Feb staking	Springstok	Amsterdam	Centrum	PO ADAM	50	0
14-2-2023	PoëzieRevue		Viertaal	Amsterdam	Zuid-oost	VMBO ADAM	30	0
14-2-2023	PoëzieRevue		OSB	Amsterdam	Zuid-oost	VMBO ADAM	250	60
	Op maat	Combiwell	Springstok	Amsterdam	Zuid	PO ADAM	25	6
	Op maat	Combiwell	Oscar Carre	Amsterdam	Zuid	PO ADAM	50	12
22-2-2023	PoëzieRevue		L Gymnasium	Leiden		VO	150	10
22-2-2023	PoëzieRevue		L Gymnasium	Leiden		VO	150	11
23-2-2023	PoëzieRevue		Bonaventura	Leiden		VO	117	16
8-3-2023	Op maat		Reboundschool	Nieuwegein		(S)VO	8	4
21-3-2023	PoëzieRevue		Calscollege	Nieuwegein		VO	368	28
23-3-2023	PoëzieD&E		Einstein	Gent		VO VL	50	8
23-3-2023	PoëzieD&E		Wispelberg	Gent		VO VL	50	16
23-3-2023	PoëzieD&E		Gentbrugge	Gent		VO VL	50	18
23-3-2023	Op maat		Amsterdams Lyceum	Amsterdam	Zuid	VO ADAM	30	4
23-3-2023	Op maat		Gentbrugge	Gent		VO VL	85	15
23-3-2023	Op maat	IMC	Laren	Gent		VO VL	10	4
24-3-2023	Op maat		Yuverta	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	31	4
27-3-2023	PoëzieRevue		Elzenhagen	Amsterdam	Noord	PO ADAM	225	0
			Bonkelaar	Amsterdam	Noord	PO ADAM	14	2
			Bienkorf	Amsterdam	Noord	PO ADAM	94	6
			Gouwzee	Amsterdam	Noord	PO ADAM	54	3
			Poolster	Amsterdam	Noord	PO ADAM	49	3
28-3-2023	Op maat	4,5 mei zo	Jan Woudtstrasch	Amsterdam	Zuid-oost	PO ADAM	30	2
28-3-2023	Op maat	4,5 mei zo	C.Jetses	Amsterdam	Zuid-oost	PO ADAM	30	2
30-3-2023	Op maat	Rode Loper opsc	Latrerna Magica	Amsterdam	Oost	PO ADAM	100	7
30-3-2023	PoëzieD&E		HLW	Amsterdam	Nieuw-west	VO ADAM	50	4
11-4-2023	PoëzieD&E		HML	Den Haag		VO	160	13
17-4-2023	PoëzieRevue		Talentstad	Zwolle		VMBO	134	12
19-4-2023	Op maat	Gemeente Ouder:	Amstelschool	Ouderamstel	Zuid-oost	PO ADAM	75	3
			Hekmanschool	Ouderamstel	Zuid-oost	PO ADAM	50	3
			Grote Beer	Ouderamstel	Zuid-oost	PO ADAM	50	3
20-4-2023	PoëzieRevue		Ijburg	Amsterdam	Oost	VMBO ADAM	150	18
20-4-2023	PoëzieRevue		Vonk	Amsterdam	Noord	VMBO ADAM	147	18
3-5-2023	Op maat		Pestalozzi	Antwerpen		VO VL	125	10
3-5-2023	Op maat online		open	open		> 18 jaar	18	3
4-5-2023	Op maat	4,5 mei zo	Lelylyceum	Amsterdam	Zuid-oost	PO ADAM	0	2
4-5-2023	Op maat	4,5 mei zo	OSB	Amsterdam	Zuid-oost	PO ADAM	50	2
4-5-2023	Op maat	4,5 mei zo	Shri Laksmi	Amsterdam	Zuid-oost	PO ADAM	25	3
8-5-2023	PoëzieRevue		Hooghelandt	Amersfoort		VO	187	7
10-5-2023	Op maat online		open	open		> 18 jaar	18	3
10-5-2023	PoëzieRevue		Coornhert	Haarlem		VO	200	24
17-5-2023	Op maat online		open	open		> 18 jaar	16	3
24-5-2023	Studio239		open	open		> 18 jaar	15	6
1-6-2023	Finale	D&E	HLW	Amsterdam	Nieuw-west	VO ADAM	29	8
			Gentbrugge	Gent		VO VL	24	2
			Wispelberg	Gent		VO VL	16	2
			HML	Den Haag		VO	48	2
			Einstein	Antwerpen		VO VL	24	2
			Lyceum Deurne	Antwerpen		VO VL	24	2
			L. Pestalozzi	Antwerpen		VO VL	24	2

6-6-2023	PoëzieRevue		MLO	Amsterdam	Oost	VMBO ADAM	200	22
7-6-2023	Op maat		Reboundschool	Nieuwegein		(S)VO	8	3
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	Caland 11	Amsterdam	Nieuw-west	VO	275	25
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	MLA 7	Amsterdam	Zuid	VO	175	16
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	Fons Vitae 8	Amsterdam	Zuid	VO	200	10
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	HLZ 7	Amsterdam	Zuid	VO	175	39
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	HLW 8	Amsterdam	Nieuw-west	VO	200	18
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	Spinoza 4	Amsterdam	Zuid	VO	100	10
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	OSB 2	Amsterdam	Zuid-oost	VO	50	2
7-6-2023	PoëzieRevue spec	APP	MLO 1	Amsterdam	Oost	VO	30	2
14-6-2023	PoëzieRevue		ISK Haarlem	Haarlem		VMBO	280	22
20-6-2023	PoëzieRevue		Haarlemcollege	Haarlem		VMBO	131	27
26-6-2023	docentenbijeenkomst		Amsterdam	Amsterdam	Centrum	> 18 ADAM	8	8
25-7-2023	Op maat	IMC	Amsterdam	Amsterdam	West	4-12 J ADAM	30	6
	Op maat	IMC	Amersfoort	Amersfoort		12-18 jaar	50	22
	Op maat	IMC	Breda	Breda		12-18 jaar	30	6
	Op maat	IMC	Deventer	Deventer		4-12 jaar	10	12
	Op maat	IMC	Haarlem 2	Haarlem		12-18 jaar	30	8
	Op maat	IMC	Loosdrecht	Laren		12-18 jaar	30	18
	Op maat	IMC	Schiedam/rdam	Schiedam/rdam		12-18 jaar	30	18
	Op maat	IMC	Utrecht	Utrecht		12-18 jaar	30	8
7-9-2023	Op maat		Echnaton	Almere		VO	100	56
12-9-2023	Op maat		Amstelveencolleg	Amstelveen		VO	300	20
15-9-2023	PoëzieRevue	RMW	Lelyceum	Amsterdam	Zuid-oost	VMBO ADAM	125	2
	PoëzieRevue	RMW	Vinse School	Amsterdam	Centrum	VO ADAM	30	2
	PoëzieRevue	RMW	HLW	Amsterdam	Centrum	VO ADAM	100	8
16-9-2023	Community	RMW		Amsterdam	Noord	TALENT L	10	4
27-9-2023	Op maat	Dynamo	Flevoparkschool	Amsterdam	Oost	PO ADAM	10	10
25-9-2023	Op maat	Versawelzijn	Mozaiekschool	Hilversum		PO	40	6
			Lelyschool	Hilversum		PO	40	4
			Titus Brandsma sc	Hilversum		PO	60	6
			Wegwijzer	Hilversum		PO	60	3
			Taalschool	Hilversum		PO	60	4
			Jan van Rijkenborgh	Hilversum		PO	20	2
20-10-2023	PoëzieRevue		Mendelcollege	Haarlem		VMBO	175	26
30-10-2023	Op maat		Mundus BV	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	45	8
30-10-2023	Op maat		Winterkoninkje	Amsterdam	West	PO ADAM	220	40
8-11-2023	Op maat		Viertaal	Amsterdam	West	VMBO ADAM	45	4
13-11-2023	APP		Damstede	Amsterdam	Noord	VO ADAM	50	8
20-11-2023	Op maat		Spaarnecollege	Haarlem		VO	275	21
27-11-2023	PoëzieRevue		Augustinus	Groningen		VO	300	18
27-11-2023	Op maat		P Canisius	Alkmaar		VO	10	1
1-12-2023	PoëzieRevue		OSB	Amsterdam	Zuid Oost	VMBO ADAM	200	46
5-12-2023	APP		Vinse school	Amsterdam	Centrum	VO ADAM	75	8
7-12-2023	PoëzieRevue		Marcanti	Amsterdam	West	VMBO ADAM	110	22
7-12-2023	PoëzieRevue		Huygens	Amsterdam	Oost	VMBO ADAM	110	24
14-12-2023	PoëzieRevue		HLW	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	175	15
14-12-2023	PoëzieRevue		Mundus	Amsterdam	Nieuw-west	VMBO ADAM	164	30